

Dravý módní showbyznys v rozostřeném objektivu Roberta Vano

02.04.2013

Jestli žije na Žižkově svědek toho, jak to chodí ve velkých módních časopisech, je to určitě vyhledávaný fotograf Robert Vano. A věřte tomu nebo ne, film *Ďábel nosí Pradu* v ničem nelhal.

Narodil jste se na Slovensku, dlouhou dobu jste žil v Americe. Proč jste nakonec zakotvil na Žižkově?

Nějakou dobu jsem žil v Holešovicích, protože mi kamarádi říkali, že to tam bude jednou vypadat jak v Soho. Ale to byl omyl. Nebyla tam tráva, stromy, všude feťáci... Tady je to nádherné, vyjdu z metra, na lavičkách sedí důchodci, běhají psi a děti si hrají. V Holešovicích tohle nezažijete. Osmnáct let jsem bydlel naproti, ale před pěti lety mi zvýšili nájem a já jsem měl strach, že bych to s přibývajícím věkem finančně neutáhl.

Překvapuje mě, že by Robert Vano mohl být bez práce.

Já nevím. Vy si to asi neuvědomujete, ale když jste na vlastní noze, máte pochybnosti, jestli vám zakázka vyjde, nebo ne. Přemítáte, jestli není nakonec tahle vaše úplně poslední, a to já cítím už po padesátce. Jsou lidi, kteří mají strach, že jsem drahejší, pak se jiní diví, že ty fotky jsou takové rozmázlé a já jim přece říkám, že nefotím salámy na letáky, aby bylo vidět, jestli je to uherák nebo plzeňák. A i zahraniční fotografové s tím mají problémy – třeba jedna kolegyně se mi svěřila: „*Roberte, taky máte problémy ve východním bloku, že to nemáte ostré? Vždyť já přece nefotím operace mozku!*“ Ale já už vím, proč to tak je. Během těch padesáti let komunismu tu byly akorát ruské bakeliťáky, co fotily matně a bylo umění s nimi zaostřovat. A proto si lidi cení daleko víc ostrých snímků.

To vám vytýkají klienti i z módního showbyznysu?

Taky. Zato herečky mezi třicítkou a smrtí to mají rády rozostřené, aby nebyly vidět vrásky. Když celý svět má rád melodie, budeme skládat jen přímočaré písničky? Vždyť z virtuózního Hendrixe, který jich má docela málo, se můžeme nadšením počůrat. Někteří grafici v časopisech si i myslí, že ty moje fotky jsou rozmázlé díky špatnému přenosu dat, a tak mi volají, abych je poslal znovu. Nebo mi je pak uměle dopraví ve Photoshopu.

Nedovedu si ale představit, že by se rozmázlé fotky líbily státníkům nebo manažerům bank, které taky fotíte.

Já jsem fotil Václava Havla a nestěžoval si. Ale co se týká focení politiků, je tu potíž v tom, že vy jako fotograf končíte zároveň s dotyčným, který si vás objedná. Jiný státník se na vás už s největší pravděpodobností neobráť.

Co říkáte na oficiální portrét nového prezidenta Miloše Zemana?

Že mu vzali bradu a vyretušovali ho, to mně nevadí. Ty ruce jsou ale divný, mě by to vůbec nenapadlo. Asi proto, že kdybych takhle zobrazil Ornellu Muti, hodně by se divila. (smích) Samozřejmě se taková fotka musí upravit, aby nebyly vidět bedary, chlupy v nosech a jiné věci, protože přece jen bude viset tenhle obraz ve školách možná deset let a děti z toho nesmí mít trauma.

Mrzí mě, že se prezidentem nestala žena, nebo někdo potetovanej. Zvedlo by to třeba ekonomiku země, protože by sem emigrovali všichni různí umělci, co by tu otevřeli svoje salóny a Čechy by se staly vyhledávanou destinací, protože by byly vnímány podle hlavy státu. A ne jako když někdo krade propisky, to není dobrá vizitka.

Začínal jste jako kadeřník a vizážista. Jak jste se k tomuhle povolání dostal?

Když jsem v devatenácti emigroval do Ameriky, neuměl jsem vůbec anglicky. Na výběr bylo jen z několika zaměstnání – třeba na Aljašce lovit tuňáky – kde jsem nepotřeboval umět jazyk, z nichž to kadeřnictví mi bylo nejbližší. Bylo to taky šílený – přišla šedesátiletá paní, co chtěla vypadat jak Claudia Schifferová, což bylo nespelnitelné. Nakonec jsem se dostal k tomu, abych připravoval slavné osobnosti pro focení a od toho byl krátký krůček k tomu, abych začal fotit sám.

Kdo vám dával první lekce ve focení?

Učil mě pan Horst, ten mi říkal, že mluvím divně anglicky, což říkal ten pravý, protože on byl původem Němec. A prý odkud jsem. Tschechoslowakei? No to já říkal Trumanovi, ať Čechy nedává Rusům, já tam pořád mám ve Varech vilu. To si pak říkáte, který fotograf může zavolat prezidentovi, aby přestal válčit v Afganistánu? A dokola vykládal, že jediná revoluce v módních kruzích proběhla ve 20. letech, kdy se odstříhla dlouhá sukně a holky začaly nosit kalhoty.

O práci v módních kruzích kolují hrozné historky...

Jestli jste viděl film *Ďábel nosí Pradu*, je to v něm přesně zachyceno. Moje kdysi šéfová Diana byla typickým příkladem módní diktátorky. Na schůzkách nosila nepřehlédnutelný klobouk, podle něhož každý poznal, kdo tomu tady velí. Když se připravovala fotka, byl to děs. Cokoliv se dělalo, bylo podle ní hotová tragédie. Řeklo se, že tohle bude v duchu secese. Stylistky měly okamžitě na průser zaděláno, protože přinesly růže místo pivoněk... Nebo modelky, co byly teprve v pubertě, dělaly casting, jedna z nich měla pupínek na bradě a ona hned: „*Děvče, ty se z toho musíš vyležet, takovou bouli bychom ničím nezapatlali! Přiveďte mi nějakou bez bedarů a ne aby navíc vypadala jak ET.*“ Pro patnáctiletou holku tohle znamenalo rozsudek smrti.

Co se vám fotí líp - mužské nebo ženské akty?

U mě je to těžké. Kdybych nebyl na kluky, ale na melouny nebo na krávy chcete-li, mohl bych být objektivní. V samotném focení není tolik rozdílů, spíš v samotném přístupu. Když oslovím holku, hned mi odpoví, kdy má čas. Ale kluci jdou víc do detailů, víc se vyptávají, nakonec dojde na otázku, co budou mít na sobě. A já na to, že fotím jen akty a ne nikoho v roláku. Tak jo, ale musíš mi dát měsíc čas. A hubnou, chodí do posilovny, jako by na tom tak záleželo. A když přijdou, už je to v pohodě. U holek zase většinou platí to, že dodělávky trvají dlouho, protože žadoní, abych jim upravil prsa, zadek, vlasy.

Dá se ošklivá holka hezky nafotit? Funguje to i u chlapa?

To já nedělám. Fotím jen hezké kluky a holky. (smích) Starší lidi vypadají pořád stejně. Když jsem fotil svoje kamarády nebo kamarádky, nikdy nevypadali dobře. Holt nikdo z nich nemá charisma jako Cindy Crawfordová. A co je nejdůležitější, nikdy nefotíte svoje přítelkyně...

To jste pravý opak Jana Saudka.

Však taky má na rozdíl ode mě pěkné tělo. Ale něco na těch oplácaných baculkách pravda je. Staří mistři je rádi malovali a byl to pro ně idol krásy. Pokud sháním modelku, zajdu do agentury a tam mě nějakou vyberou - má metr osmdesát a krásná až běda. Liší se od sebe akorát barvou vlasů.

Robert Vano (nar. 1948)

pochází z Nových Zámků ze Slovenska. Místo aby roku 1967 narukoval na vojnu, zvolil emigraci do USA, kde působil nejdřív jako kadeřník a vizážista. Nakonec se stal módním fotografem, spolupracoval

s časopisy jako Vogue, Cosmopolitan, Harper´s Bazaar. Jeho doménou jsou černobílé portréty a akty na klasický film, proslul zejména málo používanou technikou platinotypie. Od roku 1990 žije na Žižkově.

Text a foto: Martin Hošna